

22 december 2021

Het is een groot gebouw waar ik moet wezen. Citizon Corner, Devreezestraat 34 in Schaerbeek. Maar ik kan geen ingang vinden. Ik loop naar links en dan naar rechts. Nee, nergens een ingang.

De bel waar ik op druk werkt niet.

Ik bel Dolma, stagaire, die ook binnen moet zijn.

Geen respons.

Dat was vorige week ook al zo.

Na tien minuten verlaat een man het gebouw.

Gelukkig!

‘Weet u ook waar Youssef is?’

‘Ja, Youssef is boven. Ik zal hem voor je bellen.’

Youssef komt bij de ingang.

Opgelucht begroet ik hem met een vuist.

Als ik naar boven kom, zie ik een goed georganiseerde keuken zonder enige luxe. Men is al aardig gevorderd met het klaarmaken van warme maaltijden voor hen die vannacht op de stoep voor het Klein Kasteeltje moeten slapen.

Het is deze woensdagnamiddag mooi om samen te werken met mensen die zich zo belangeloos inzetten. Ik hoorde van een medewerker dat Youssef zelf ook wat problemen heeft, maar dat hij vond dat er iets gedaan moest worden voor de asielzoekers die in de openlucht moeten slapen. Mohammed vertelt dat het pand tijdelijk door hen gebruikt kan worden voor activiteiten. Er is een overeenkomst getekend met de eigenaar. ‘Als je iets begint, dan komen er opeens meer mensen op je pad en lukt het om iets tot stand te brengen’ Die middag maken we 55 maaltijden klaar: couscous met een groentesaus en kip. De totale kosten zijn ongeveer 60 Euro.

We nemen zelf ook een bord van wat we klaargemaakt hebben. Mohammed vertelt over het individualisme in onze maatschappij.

‘Mensen kijken zo weinig naar elkaar om’, zegt hij,

‘Maar elkaar ontmoeten en elkaar een beetje helpen, dat maakt het leven zo veel rijker’.

Ik herken veel in wat hij zegt.

De maaltijden worden in mijn auto geladen. Ook nemen we nog wat warm drinken mee.

Ongeveer een kwartier later zijn we bij het Klein Kasteeltje.

We laden uit en verdelen wat we hebben onder de mensen.

Het blijft confronterend om om half zeven in de avond zo’n dertig mensen gewikkeld in slaapzakken te zien liggen op de stoep.

Als we de maaltijden uitdelen is iedereen ons erg dankbaar. Terwijl wat we doen eigenlijk niet zo veel van hun problemen oplost. Ze moeten nog steeds de koude van de nacht trotseren niet wetend wat de volgende dag hen brengen zal.

Ik kies ervoor om met twee in gesprek te gaan.

Als je zo lang in tergende onzekerheid moet leven – misschien zal oprechte aandacht een beetje verlichting brengen.

Hamdullah vertelt dat hij uit Afganistan komt. Hij is gisteren in België aangekomen.

Ik merk op dat hij zo goed Engels spreekt.

‘Wat is uw opleiding?’ vraag ik.

‘Ik ben dokter’.

Er trekt een lichte schok door mij heen.

Een goede opleiding. Een respectabel beroep. En dan als een dakloze de nacht doorbrengen op de stoep.

Hamdullah laat mij een foto zien van een jonge vrouw.

‘Dit is mijn zus. Ik heb zoveel verdriet om haar!’

Door mijn hoofd schieten beelden van een documentaire: goed opgeleide vrouwen die hun maatschappelijke functie kwijt zijn geraakt en een gevangene worden in hun eigen huis.

Ik overweeg: ‘de VS dacht alleen maar aan zichzelf toen ze besloot zich terug te trekken uit Afganistan’.

‘Dat is het niet’, zegt Hamdullah, ‘de leiders van ons land waren corrupt. Ze wilden alleen maar zichzelf verrijken. Ze hebben hun eigen volk verraden.’

Pa Sulay komt uit Gambia.

Als hij over ‘Dublin’ begint besef ik dat hij al wat langer pogingen onderneemt om ergens in Europa binnen te geraken.

Hij vertelt mij dat er een nieuwe regel is gekomen, waardoor hij opnieuw asiel kan aanvragen. Ik kan dat niet zo goed volgen, maar dat doet er nu niet toe.

Ik vraag hem wat zijn achtergronden zijn.

‘Ik heb voor architect gestudeerd. Dat heeft mijn belangstelling: gebouwen, ruimtelijke ontwikkeling’.

‘Waren er echt geen mogelijkheden om iets van uw idealen in Gambia te realiseren?’

‘Gambia wordt geleid door een diktator, al 22 jaar lang! Je kunt je opleiding afmaken, maar er is geen perspectief’.

Dat waren twee van de 30 mensen die aanwezig waren. Morgenochtend komen er nog honderdvijftig bij. En van te voren weten we: er worden tussen de 10 en 30 mensen binnengelaten om asiel aan te vragen.

Als ik in mijn auto stap, terug naar mijn comfortabele bestaan, vraag ik mij af: wat zullen deze mensen op de stoep zich later van België herinneren: mededogen of onverschilligheid?

19 januari 2022

Ik kom wat later aan in Citizon Corner.

Mohammed en Youssef zijn al bezig de bakjes te vullen met de klaargemaakte maaltijd. Eenvoudige toewijding.

Omzien naar mensen in de marge van de samenleving. Deze keer zal het een gemengde groep zijn: rond het Zuid Station - migranten, maar ook Belgen die aan lager wal zijn geraakt.

Ik filosofer een beetje met Mohammed over hoe mensen in de marge terecht komen. Maar er is niet zo veel tijd.

Al snel zitten we met vier in de auto op weg naar la Gare du Midi.

Vlak langs waar de trams passeren zien we matrassen, soms met mensen erop en rotsooi eromheen. Ik krijg een gevoel van afkeer. Hoe kan het zijn dat de overheid dit laat gebeuren! We delen de maaltijden uit.

Mensen nemen de maaltijden aan. Gesproken wordt er weinig.

Op naar een volgende droge plek.

Opnieuw hetzelfde ritueel. Men neemt bijna zwijgend de maaltijden aan.

We komen in een voedgangerstunnel. In het midden ervan vertoeven daklozen. Dikke matrassen. Men zit droog, maar het is er wel koud.

Met twee krijg ik een gesprek.

‘Uit welk land komt u?’

‘Tunesië’.

‘Gambia’.

‘Hoe lang zit u al in deze situatie?’

‘Twee jaar’.

Veel meer krijg ik niet te horen van de twee. Maar je hebt wel het gevoel dat je in een afgrond kijkt.

Onze groep gaat weer verder.

We hebben nog wat maaltijden over.

We komen bij Eric, werkzaam bij DoucheFLUX.

Of hij nog maaltijden zou kunnen uitdelen.

‘Op het ogenblik is hier niemand. We gaan wel iedere avond de straten langs om te kijken of er noden zijn. En ’s ochtends komen de mensen om een douche te nemen en hun kleren in de was te doen’.

‘Werkt C hier nog, ze is een vrouw van rond de vijftig?’.

‘We zien haar niet zo veel meer’.

‘Wordt u door de overheid gesubsidieerd?’, vraag ik.

‘We krijgen geen enkele subsidie. Alles wordt gefinancierd door particulieren die ons willen ondersteunen. Ik wordt niet betaald. Ik kom hier iedere dag als vrijwilliger’.

We komen terug bij het station.

Bij een ingang zitten een paar bier te drinken.

Dankbaar nemen ze onze maaltijden in ontvangst.

De laatste maaltijden hebben we uitgedeeld.

Terug op de parkeerplaats stel ik vast dat ik geen bon heb gekregen.

Gelukkig.

We passeren een stand met andere vrijwilligers die maaltijden uitdelen.

Ik maak een praatje.

Nadir vertelt dat hij bij Miks D’Broej werkt. Miks D’Broej heeft 8 opvanghuizen voor jongeren die in Brussel uit kwetsbare gezinnen komen. Vaak is het een combinatie van financiële en sociale problematiek. Ze krijgen subsidie, maar ontvangen ook giften. Dit is de eerste keer dat de groep van Nadir meehelpt om maaltijden uit te delen.

Ik wens hen veel geluk.

En de vele Brusselse daklozen in hun troosteloze bestaan.